

Betreft:	Bijbelstudie	Dit is een uitgave van de Hersteld Hervormde Mannenbond	
Onderwerp:	Jona 4 : 5 – 11	Auteur:	Ds. J.C. den Toom
Jaargang 1	Nummer 2017-08	Deze uitgave is uitsluitend bestemd voor de aangesloten verenigingen	

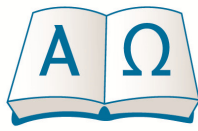
Jona ontvangt onderwijs.

Na zijn prediking vol van het dreigende oordeel is Jona Ninevé uitgegaan en heeft voor zichzelf een plekje uit gezocht, waar hij een prachtig uitzicht heeft over die grote en goddeloze stad. Om zich tegen de hitte te beschermen heeft hij met wat takken en bladeren een verdek gemaakt. Daaronder zit hij te wachten om de ondergang van die grote stad Ninevé te aanschouwen. Maar er gebeurde niets, want het berouwde de Heere over het kwaad dat Hij gesproken had te zullen doen. En Hij deed het niet. Maar daar kan Jona zich niet in vinden en zijn toorn ontstak. Hij is boos op de goedheid en de ontferming van zijn God. En dan geeft de Heere hem in zijn goedheid aanschouwelijk onderwijs door middel van een boom, een worm en een stille oostenwind. De Heere geeft die wonderboom terwijl Jona geestelijk diep in de put zit. Hij ontevreden en ongetroost vanwege de ontferming van de Heere zijn God over deze goddeloze stad. En hoe onbillijk Jona ook is, de Heere vertroost hem terwijl Jona het daar beslist niet naar heeft gemaakt. God beschikte die plant en om Jona beschutting te geven tegen de brandende hitte van de zon. En ze beantwoordde aan haar doel, immers zo lezen we: “En Jona verblijdde zich over de wonderboom met grote blijdschap.” Hij is blij, maar van dankbaarheid vernemen we niets. We kunnen ons verblijden in de troost die de Heere ons geeft, zonder dat we de Heere die het ons gaf geheel vergeten en ons niet afvragen waarom Hij zo met ons handelde. We gedragen ons wanneer de Heere ons zegent maar al te vaak als rechthebbende mensen. Maar op welke wijze de Heere ons ook troost het is louter genade alleen. De Heere is het waard om daarin ook erkend en geprezen te worden.

Het goddelijk onderwijs aan Jona gaat nog verder. De les die de Heere geeft is niet alleen te vinden in de vertroosting, die Hij de zijnen schenkt. Maar die is er ook in het verlies, wanneer de Heere het nodige ontnemt. En dat is een veel moeilijker les om te leren dan de eerste. Er staat geschreven in vers zeven van hoofdstuk vier: “Maar God beschikte een worm des anderen daags in het opgaan van de dageraad. Die stak de wonderboom dat hij verdorde. De troost van Jona was snel verdwenen, en dat gebeurde door een heel klein ding. Het was maar een nietige worm. Toch was het meer dan genoeg om Jona’s stemming geheel om te doen slaan. Toen Jona in slaap viel was de wonderboom nog boven nog boven zijn hoofd. Maar toen hij 's morgens wakker werd hingen haar bladeren dor en slap naar beneden. Zo snel kan God onze blijdschap ontnemen. Het ene moment zijn we vol blijdschap en het volgende ogenblik verkeren we in het grootste verdriet. Jona is weer even boos als voorheen.

God de Heere is hier aan het werk. Hij staat, wat er ook gebeurt altijd op de achtergrond van ons leven. Zelfs als de boze er zijn hand in heeft. Hij kan nooit verder gaan dan wat de Heere hem toelaat. De Heere regeert, altijd en overal. En wanneer Hij ons bepaalde dingen ontnemt die ons vertroosten doet Hij dat opdat we enkel en alleen zouden leunen en steunen op Hem. De gemoedstoestand van Jona verandert zo snel omdat hij die laat afhangen van de veranderlijke omstandigheden van het leven in plaats van de onveranderlijke God, die boven de omstandigheden staat. Daarom is Jona gelukkig als er een wonderboom is en ongelukkig wanneer die boom weggenomen wordt.

God is nog niet met Jona klaar. Nadat zijn wonderboom is verdord zendt de Heere als de zon is gerezen een stille oostenwind. En de zon steekt op zijn hoofd zodat hij amechtig werd. Hij valt van de ene ellende in de andere. De wonderboom is weg waardoor de schaduw is verdwenen. En nu komt daar ook nog die oostenwind bij. Zo volgt de ene tegenslag volgt op de andere. Alles komt bij elkaar, juist op het moment dat hij dit het minst kan verdragen. En weer horen we dezelfde klacht als even hiervoor: “Het is mij beter te sterven dan te leven.” Zo heeft hij al eerder gebeden. Dat was toen hij zag dat Ninevé werd gespaard. En nu zijn wonderboom hem geen schaduw meer kan geven verlangt hij het zelfde. Maar er is wel wat een verschil. De eerste keer wilde hij sterven omdat de barmhartigheid van God voor hem ondraaglijk was. Maar nu wil hij sterven, omdat God naar zijn mening onbarmhartig over hem is. Het draait nog steeds om zijn eigen ik. Jona is onbewogen als het gaat om het lot van de ander. Maar hij is overgevoelig voor zichzelf. Als hij het maar goed heeft. Hij is ten dode toe

gekwetst, omdat hij last heeft van de hete zon maar ondertussen zit hij onbewogen te hopen op de ondergang van die goddeloze stad die aan zijn voeten ligt.

Jona krijgt aanschouwelijk onderwijs om hem ontvankelijk te maken voor Gods woord en hem te doen buigen voor zijn goddelijke wil. De leermiddelen waren een boom, een worm, de zon en de oostenwind, maar hij heeft de les niet verstaan. Maar dan gaat de Heere door het stellen van een vraag de les toepassen en verklaren. “Is uw toorn billijk ontstoken over de wonderboom?” Jona had het verdiend dat God hem zou overlaten aan zichzelf. Maar zo handelt de Heere niet. Hij zoekt zijn weerbarstige en hardleerse knecht en kind op en laat geen enkel verwijt horen, maar buigt zich over Jona neer en spreekt hem vriendelijk toe: “Is uw toorn billijk ontstoken?” “Het is voor de tweede keer dat de Heere deze vraag aan hem stelt. De eerste keer kreeg Hij geen antwoord. Maar nu gaat Jona spreken: “Ja, billijk is mijn toorn ontstoken, ten dode toe.” Zo spreekt nu een mens die meent in zijn recht te staan. En hij verwijt God dat Hij een diepe wond in zijn leven geslagen heeft waarvoor hij Hem ter verantwoording roept. Wij zouden Jona met een hard woord wegzenden en ons nooit meer met hem inlaten. Maar de Heere spreekt Jona vaderlijk toe: “Gij verschoont de wonderboom aan welke gij niet gearbeid hebt, noch dien groot gemaakt, die in een nacht werd en in een nacht verging. En Ik zou die grote stad Ninevé niet verschonen, waarin veel meer dan 120.000 mensen zijn, die geen onderscheid weten tussen hun rechterhand en hun linkerhand, daartoe veel vee?” Jona moet het maar eens met elkaar vergelijken. Het wonder waar hij niet eens aan gewerkt heeft en die grote stad van God, die het werk van zijn handen is. Jona maakt zich druk over zo’n nietig boompje. Zou de Heere zich dan niet mogen bekommeren om die immens grote stad? Er hoeft in ons leven maar een kleinigheidje te zijn waardoor we meer verslagen zijn dan het bericht van een ramp met duizenden slachtoffers buiten de grenzen van ons gezin.

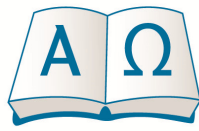
De geschiedenis van Jona eindigt met de verklaring van zijn God dat Hij bewogen is met het lot van de zondaar en zijn behoud op het oog heeft. Daarom laat Hij zijn woord nog uitgaan om tegen ons te prediken, opdat we ons zouden bekeren en leven. Want daarin scheidt Hij behagen. Er is zo zegt de Heere Jezus in de hemel vreugde over een zondaar die zich tot God bekeert. Aan het slot van het Bijbelboek Jona heeft Jona niet het laatste woord maar zijn God. Hij is barmhartig, genadig, lankmoedig en berouw hebbende over het kwaad. De bestudering van het boekje Jona heeft zijn doel bereikt wanneer het heeft geleid tot meerdere kennis van onszelf en tot meerdere kennis van zijn God. We zijn verbijsterd wanneer we er achter gekomen zijn wat er leeft in ons binnenste en we worden stil van verwondering wanneer we mogen zien op wat er leeft in het hart van God.

Te lezen Schriftgedeelten en te zingen Psalmen

Lezen Jona 4 : 5 – 11 en Psalm 25

Zingen Psalm 25 : 4 en 5, Psalm 103 : 7

Aanvullende gegevens

Persoonlijke verdieping

1. Werk uit hoe ver het kan gaan met de toelating van God in het leven van Job en wat deze beproeving uitwerkt voor allen bij wie de wortel van de zaak wordt gevonden.
2. Verwerk in de inleiding het verschil tussen bastaarden en zonen zoals Paulus dit aangeeft in Hebreeën 12.

Gespreksvragen

- 1 In Romeinen 8 lezen we dat alle dingen medewerken ten goede. Hoe is dat hier van toepassing?
- 2 Wat is nodig om de lessen die de Heere in ons leven geeft te verstaan en ze ook op te volgen?

Aantekeningen: